Financiën - Bedrijfsvoering						
Vraag nr	**Document**	**Pagina nr**	**Programma of paragraaf**	**Fractie**	**Vraag**	**Antwoord**
1			pro 1	gbwp	Specificeren van archiefwet en de cyberbeveiligingswet, geef bedragen en evetueel termijn	Informatiebeveiliging: De kosten van de Cyberbeveiligingswet worden de komende jaren stapsgewijs duidelijker. Risicoanalyses, audits en de implementatie van wettelijke verplichtingen geven steeds meer inzicht in de benodigde maatregelen, capaciteit en investeringen. Een deel van deze kosten wordt al gemaakt voor bestaande beheersmaatregelen, zoals technische (ICT-)maatregelen, bewustwording en andere maatregelen om de digitale weerbaarheid te versterken. Eventuele aanvullende kosten zijn afhankelijk van toekomstige auditresultaten, risico's en bestuurlijke keuzes over prioriteiten en ambitieniveau. De kosten zijn bovendien niet statisch, maar bewegen mee met het voortdurend veranderende dreigingslandschap. Nieuwe en zich ontwikkelende dreigingen kunnen aanvullende beveiligingsmaatregelen noodzakelijk maken, waardoor de benodigde investeringen in de tijd kunnen variëren. Archiefwet: Op dit moment is de omvang van de eventuele aanvullende kosten nog niet bekend. Om hier inzicht in te krijgen, wordt eerst geïnventariseerd in hoeverre de gemeentelijke applicaties voldoen aan de geldende eisen op het gebied van archivering en informatiebeheer. Op basis van deze inventarisatie wordt duidelijk voor welke applicaties aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. Hierbij kan worden gedacht aan de aanschaf van extra modules, het realiseren van koppelingen of het doorvoeren van technische aanpassingen. Daarnaast kan de benodigde personele capaciteit voor het uitvoeren en borgen van informatiebeheer leiden tot aanvullende kosten. Het streven is om halverwege 2027 een beter beeld te hebben van de noodzakelijke maatregelen en de daarmee samenhangende financiële consequenties. Op dat moment kan ook een nadere inschatting worden gemaakt van de omvang van eventuele structurele en incidentele meerkosten.

Financiën - Bedrijfsvoering						
Vraag nr	**Document**	**Pagina nr**	**Programma of paragraaf**	**Fractie**	**Vraag**	**Antwoord**
2					Programma 1: Pagina 24. € 154.000 nadeel (incidenteel). Staat niet in §2.2 pagina 18, hoewel het boven de toelichtingsgrens van € 150k ligt.	Zoals toegelicht op carrouselavond: foutief opgenomen in programmatoelichting, had structureel moeten zijn cf. BBV. Par 2.2 blijft ongewijzigd en hiermee dus ook het incidentele / structurele saldo.
3					Programma 7: Uitstel inwerkingtreding abonnementstarief Wmo € 639.000 voordeel (incidenteel); pagina 83. Dit incidentele voordeel staat niet in de tabel incidentele baten en lasten (pagina 118-119). Is daardoor het structurele saldo 2027 € 639k lager dan nu geprojecteerd?	Zoals toegelicht op carrouselavond: foutief opgenomen in programmatoelichting, had structureel moeten zijn cf. BBV. Par 2.2 blijft ongewijzigd en hiermee dus ook het incidentele / structurele saldo.
4					Programma 7: Pagina 83. Opvang ontheemden € 600.000 voordeel (2027 2028). (B27 p.83). Een voordeel dat twee jaar loopt, is volgens het GTK incidenteel. Waarom staat deze post niet in §2.2?	De notitie van commissie BBV geeft als gedachte 3 jaar aan. de werkzaamheden (taak) voeren we als gemeente uit sinds 2022 uit. afgelopen jaren hadden we ook voordelen. We bezien het voor de bepaling voor stuctureel / incidenteeel als een reguliere taak. De reden dat we t/m 2028 het voordeel inschatten is gebaseerd op de ervaring dat de regeling voor compensatie vanuit het Rijk al meerdere malen naar beneden is bijgesteld.
5					Programma 8: kwijtschelding "met € 174.000 verlaagd naar € 1.721.000" (B27 p.91). De heffingstabellen noemen afval 750 + riool 1.000 = 1.750 (B27 p.130-131). Graag toelichting verschil van 29K.	Het verschil van € 29.000 wordt veroorzaakt door afrondingen en gehanteerde ramingen. Voor de rioolheffing is in de heffingstabel een bedrag van € 1.000.000 opgenomen, terwijl in de begroting een bedrag van € 988.000 is verwerkt. Voor de afvalstoffenheffing is in de heffingstabel € 750.000 opgenomen, terwijl in de begroting wordt uitgegaan van € 733.000. Bij beide heffingen zijn de bedragen in de heffingstabel in overleg met de beheerders afgerond vastgesteld. De door de BWB aangeleverde bedragen betreffen daarnaast eveneens inschattingen op basis van de halfjaarverantwoording. Omdat zowel de rioolheffing als de afvalstoffenheffing gesloten financieringen zijn, heeft dit verschil geen effect op het begrotingssaldo en het tarief.
6					Programma 8: De brug noemt "Bijstelling bijdrage WVS" +344 / +618 / +564 / +502 (B27 p.6). P8 noemt "Bijdrage WVS € 242.000 nadeel" met reeks −242 / +40 / +102 / −30 (B27 p.92). Twee verschillende reeksen voor dezelfde post. Het verschil van ruim € 500k per jaar is	In volgende tablad het verloop van de bijdrage WVS opgenomen

Financiën - Bedrijfsvoering						
Vraag nr	**Document**	**Pagina nr**	**Programma of paragraaf**	**Fractie**	**Vraag**	**Antwoord**
					vermoedelijk de Rijksbijdrage participatie genoemd in de raadsinformatiebrief 1-7-2026. Graag een aansluiting tussen de brug en de P8-toelichting.	
7					Programma 9: CODKE. De brug noemt CDOKE −1.637 (B27 p.6). P9 noemt CDOKE € 1.768.000 nadeel. Verschil van 131.000. Verklaring?	Het betreft hier een wijziging van Salarislasten binnen programma 1 welke nu rechstreeks in programma 9 CDOKE vallen.
8					Paragraaf 2.2 Op pagina 119 staat 1.985 transformatie sociaal domein; op pagina 121 staat 1.860 transformatie sociaal domein (programma 7). Waar zit het verschil in?	Vanuit het college programma was in eerste aanzet programma 7 en 8 samengevoegd. In de tabel op blz 19 is abusievelijk de 125 k van prog 8 opgeteld bij prog 7
9					Paragraaf 2.3 Pagina 120. Er wordt hier vermeld dat de kosten voor het project grote oogst uit de reserve duurzaamheid wordt gefinancierd. Op pagina 103 en 119 staat uit de algemene reserve. Graag verduidelijking welke reserve bedoeld wordt.	De reserve duurzaamheid maakt onderdeel uit van de Algemene Reserve. De Reserve duurzaamheid is gealloceerd binnen de Algemene Reserve.

Financiën - Bedrijfsvoering						
Vraag nr	**Document**	**Pagina nr**	**Programma of paragraaf**	**Fractie**	**Vraag**	**Antwoord**
10					Paragraaf 3.2 Welke risico's met welk bedrag dragen bij aan de 25,1 miljoen benodigd weerstandscapaciteit? In eerste instantie de top 10.	Voor de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit worden alle 106 geïnventariseerde risico's uit het risicoregister meegenomen. Per risico wordt de benodigde weerstandscapaciteit berekend op basis van de netto kans en het mogelijke financieel gevolg. De uitkomsten van alle risico's samen vormen de benodigde weerstandscapaciteit van €25,1 miljoen . De top 10 in de begroting geeft inzicht in de belangrijkste risico's, maar geeft geen volledig beeld van het totale risicoprofiel van de gemeente. De 10 risico's die in de begroting worden toegelicht, vertegenwoordigen circa €4,9 miljoen van de benodigde weerstandscapaciteit. De overige €20,2 miljoen komt voort uit de andere 96 risico's. Bij de berekening wordt uitgegaan van de netto kans: de ingeschatte kans dat een risico zich voordoet, rekening houdend met de beheersmaatregelen. Het financiële gevolg dat bij een risico wordt opgenomen betreft veelal een maximaal of representatief schadebedrag. In de praktijk zal de daadwerkelijke financiële impact niet altijd volledig optreden. Door het bedrag te delen door twee wordt verondersteld dat het gemiddelde financiële effect van een risico ongeveer de helft van het maximale gevolg bedraagt. Daarnaast is het onwaarschijnlijk dat alle risico's zich gelijktijdig en volledig in hetzelfde jaar voordoen. Een voorbeeld uit het risicoregister betreft fluctuaties in de algemene uitkering. In de praktijk worden de omvang en verdeling van de algemene uitkering regelmatig bijgesteld via de circulaires van het Rijk. Hierdoor bestaat het risico dat de gemeente een lagere algemene uitkering ontvangt dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. Voor dit risico is een netto kans van 80% opgenomen. Omdat de gemeente slechts beperkt invloed heeft op de ontwikkeling van het gemeentefonds, is het verschil tussen de bruto en netto kans beperkt. Op basis van historische fluctuaties is het financiële gevolg geraamd op circa € 1,6 miljoen. Op basis van de gehanteerde berekeningsmethodiek resulteert dit in een benodigde weerstandscapaciteit van €640.000 Het risico "fluctuaties in de algemene uitkering" maakt onderdeel

Financiën - Bedrijfsvoering						
Vraag nr	**Document**	**Pagina nr**	**Programma of paragraaf**	**Fractie**	**Vraag**	**Antwoord**
						uit van de top 10 risico's. De top 10 wordt bepaald op basis van de totale risicoscore. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar financiële gevolgen, maar ook naar andere effecten, zoals gevolgen voor dienstverlening, bestuur, veiligheid en imago. Daardoor kan een risico met een relatief grote financiële impact toch buiten de top 10 vallen, terwijl een risico met bredere maatschappelijke of bestuurlijke gevolgen juist hoger eindigt. Een voorbeeld is het risico op ‘nazettingen van de ondergrond van de Bergse Plaat’. Dit risico valt buiten de top 10, maar vertegenwoordigt met €12,5 miljoen een belangrijk deel van de benodigde weerstandscapaciteit.
11					Paragraaf 3.2 Structurele exploitatieruimte. Graag inzicht in de berekening van de structurele exploitatieruimte (pagina 138) en de aansluiting met de tabel op pagina 6	Totale baten 2027: 369,7 totale lasten 366,2 (p116) Incidentele baten 2027:16,5. Incidentele lasten: 19,1 (P119) Dus structurele baten 2027: 353,3 structurele lasten 347,1 Gesaldeerd structureel saldo 6,2 mln (baten-/-lasten)

Financiën - Bedrijfsvoering						
Vraag nr	**Document**	**Pagina nr**	**Programma of paragraaf**	**Fractie**	**Vraag**	**Antwoord**
					en paragraaf 2.1/2.2 op pagina 116-119.	
12			pro 1	Pro	p.20 Graag meer duidleijkheid over gemeentelijkvastgoed: wat is een economische activiteit?	Van een economische activiteit is sprake wanneer de gemeente goederen of diensten aanbiedt op een markt waar ook particuliere ondernemingen actief zijn of kunnen zijn. Binnen het gemeentelijk vastgoed is de verhuur van gemeentelijke gebouwen en ruimten hiervan een voorbeeld.
13			pro 1	Pro	wat staat er precies in de pilots die gedaan gaan worden voor AI in de ambtelijke organisatie.	Voor de uitvoering van AI-pilots wordt gewerkt volgens de gemeentelijke pilotmethodiek. Deze biedt een uniforme en gecontroleerde werkwijze voor het beoordelen, uitvoeren en evalueren van pilots. Daarbij wordt onder andere aandacht besteed aan de verwachte meerwaarde, privacy, informatiebeveiliging, juridische aspecten, informatiebeheer, technische haalbaarheid en adoptie. Op dit moment bevinden verschillende mogelijke AI-toepassingen zich in de oriëntatiefase. De definitieve invulling van de drie pilots wordt de komende periode nader uitgewerkt. Vooralsnog wordt gedacht aan de volgende toepassingen: Debatrijk binnen iBabs: het verkennen van AI-ondersteunde functionaliteiten ter ondersteuning van het bestuurlijke en besluitvormingsproces. Digitale assistent: het onderzoeken van de mogelijkheden van een AI-assistent in het sociale domein. AI-ondersteund notuleren: het op beperkte schaal verkennen van de mogelijkheden om met behulp van AI verslaglegging en notuleerwerkzaamheden te ondersteunen. De definitieve selectie en uitvoering zijn afhankelijk van de uitkomsten van de voorbereidende beoordeling.

Financiën - Bedrijfsvoering						
Vraag nr	**Document**	**Pagina nr**	**Programma of paragraaf**	**Fractie**	**Vraag**	**Antwoord**
14				VVD	Welke 3 AI pilots worden uitgevoerd en zijn dit dezelfde 3 pilots als bij beleidskader beantwoord	De ambitie om in 2027 minimaal drie AI-pilots uit te voeren sluit aan op de uitgangspunten van het gemeentelijke beleidskader. De exacte invulling van deze pilots is nog niet definitief vastgesteld. Op dit moment worden Debatrijk binnen iBabs, een digitale assistent en AI-ondersteund notuleren als mogelijke pilots verkend. In de komende periode wordt bepaald welke toepassingen daadwerkelijk als pilot worden uitgevoerd, aan de hand van de gemeentelijke pilotmethodiek.
15			pro 1	Pro	Hoe maak je zelf de organisatie weerbaar bij calamiteiten?	Momenteel wordt gewerkt aan een bedrijfscontinuïteitsplan (BCP) voor de gemeente. Dit is één van de acties uit de handreiking Weerbaarheid en Veerkracht op lokaal niveau (de zogenoemde 41-puntenlijst). In het BCP worden mogelijke calamiteiten in kaart gebracht, kritieke bedrijfsprocessen geïdentificeerd en passende continuïteitsmaatregelen vastgelegd. Hierdoor wordt inzichtelijk hoe de organisatie haar belangrijkste taken kan blijven uitvoeren tijdens een verstoring of crisis. Daarnaast wordt gewerkt aan de verdere uitvoering van de overige verbeterpunten uit de handreiking Weerbaarheid en Veerkracht op lokaal niveau. Deze maatregelen zijn gericht op het versterken van de crisisorganisatie, het vergroten van de voorbereiding op uiteenlopende risico’s en het verbeteren van de bestuurlijke en organisatorische veerkracht. Op deze manier wordt stapsgewijs gebouwd aan een weerbare organisatie die ook onder bijzondere omstandigheden haar dienstverlening zo goed mogelijk kan blijven voortzetten

Financiën - Bedrijfsvoering						
Vraag nr	**Document**	**Pagina nr**	**Programma of paragraaf**	**Fractie**	**Vraag**	**Antwoord**
16				VVD	De stijging naar € 25,1 miljoen wordt voornamelijk veroorzaakt door de toename van het risico van nazettingen van de ondergrond van de Bergse Plaat. >> welk risico zit Bergse Plaat dan?	Het betreft het risico dat de ondergrond van de Bergse Plaat in de toekomst verder verzakt, waardoor herstel- of vervangingsmaatregelen noodzakelijk kunnen zijn aan onder andere wegen, riolering en andere onderdelen van de openbare ruimte en de ligging van kabels en leidingen van nutsbedrijven. Vanwege de omvang van het gebied kunnen de financiële gevolgen hiervan groot zijn. De maximale financiële impact is geraamd op € 100 miljoen. De netto kans is voorlopig ingeschat op 25%, waarbij de gevolgen zich naar verwachting pas op langere termijn (2040-2050) kunnen voordoen. Op basis van de gehanteerde risicomethodiek leidt dit tot een benodigde weerstandscapaciteit van € 12,5 miljoen. Dat het risico niet in de top 10 staat, komt doordat deze rangschikking is gebaseerd op een combinatie van kans en verschillende gevolgklassen (financieel, maatschappelijk, bestuurlijk en organisatorisch). Voor de Bergse Plaat resulteert dit in een risicoscore van 8, terwijl voor opname in de huidige top 10 minimaal een score van 12 nodig is. Ondanks deze rangschikking heeft het risico vanwege de mogelijke financiële gevolgen wel een grote invloed op het berekende benodigde weerstandsvermogen.
17			pro 1	Pro	op welke manier wordt waardering uitgesproken naar partijen (zoals vrijwillegers etc) buiten individua a11.3 p13	De gemeente heeft verschillende mogelijkheden om haar waardering uit te spreken. Op lokaal niveau kennen we de Gemeentelijke Erepenning en De Pluim. De Gemeentelijke Erepenning kan door de gemeenteraad worden toegekend aan mensen die zich, in het belang van de gemeenschap Bergen op Zoom, op lokaal niveau opvallend en gedurende lange tijd hebben onderscheiden. De Pluim wordt door de burgemeester toegekend aan mensen die, vaak onopvallend, goed werk doen voor de gemeenschap. Daarna wordt De Pluim door de ontvanger doorgegeven aan iemand waarvan hij of zij vindt dat die ook een pluim verdient. Dan bestaat ook het instrument Koninklijke Onderscheiding. Die wordt in verschillende gradaties toegekend door ZM de Koning. De gemeente speelt een belangrijke rol in de advisering van dit waarderingsinstrument en bij de uitreiking van deze onderscheidingen. Voor inwoners die eerder een Koninklijke Onderscheiding ontvingen, organiseren we één keer per jaar een middag met een hapje en een drankje.

Financiën - Bedrijfsvoering						
Vraag nr	**Document**	**Pagina nr**	**Programma of paragraaf**	**Fractie**	**Vraag**	**Antwoord**
						Dit om de erkenning van de gemeente voor deze vrijwilligers extra te onderstrepen.
18			Verordening kwijtschelding		kwijtschelding Bijlage M, heel technisch geschreven. Wie komen er direct in aanmerking.	De verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen is inderdaad technisch van aard, deze sluit aan bij de modelverordening vanuit de VNG. Dit komt doordat veel voorwaarden voor kwijtschelding al landelijk zijn vastgelegd in wet- en regelgeving. Of iemand daadwerkelijk voor kwijtschelding in aanmerking komt, wordt beoordeeld aan de hand van wettelijke inkomens- en vermogensnormen. Deze voorwaarden zijn nader uitgewerkt in de Leidraad Invordering van de Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB). Om inwoners hierbij te helpen, heeft de BWB op haar website een toegankelijke uitleg opgenomen van de belangrijkste voorwaarden, waaronder de inkomens- en vermogensgrenzen. Daarnaast kunnen inwoners via een online checklist nagaan of zij mogelijk voor kwijtschelding in aanmerking komen.
19			pro 1	gbwp	welke grensoverschrijdende zaken die nu aan de orde van de dag zijn en hebben nu aandacht nodig (uitvragen Marius)	Onder meer verbonden aan de herdenkingstradities in Bergen op Zoom onderhouden we contact met Canadese spelers. Het ligt in de bedoeling deze contacten verder uit te bouwen, met als doel WO2-herinneringsbezoek te bevorderen en tot economische en educatieve uitwisseling te komen.
20				vvd	vanaf 2026 wordt een generieke korting van circa 10% toegepast op (een deel van) de spuks. Welke spuks worden in 2027 gekort, en met welk vedrag en hoe wordt dat opgevangen?	Alleen voor de spuk regeling Brede spuk en spuk IZA is in 2026 de 10% verlaagd. Voor 2027 gaar deze regeling over op de AZWA regeling. Hiervan zijn de contouren aangegven maar is nog uitwerking nodig. voor de overige spuks is nog geen info vanuit het Rijk.

Financiën - Bedrijfsvoering						
Vraag nr	**Document**	**Pagina nr**	**Programma of paragraaf**	**Fractie**	**Vraag**	**Antwoord**
21				d66	Totale kosten die worden besteed aan microsoft?	Voor 2026 zijn de volgende kosten voor Microsoft-licenties begroot: € 521.000,00, exclusief wijzigingen die aan Microsoft gerelateerd zijn.
22				d66	Hoe is onze digitale weerbaarheid, wat doen we hiervoor?	Jaarlijks wordt de raad per brief geïnformeerd over de stand van zaken rondom informatiebeveiliging. Dit is voor het laatst gebeurd op 15 april 2026. dit wordt verder toegelicht in "Stand van zaken informatieveiligheid gemeente Bergen op Zoom"
23				BVB	Is er een plan om toenemende rentelast te kunnen opvangen, hebben we dat uberhaupt in beeld dat risico? Wat doet dat financieel?	In de begroting zitten de rentelasten verwerkt conform het geschatte saldo van de schuld zoals geschetst in de financieringsparagraaf. Die rentelasten die we moeten betalen over de aangetrokken leningen worden gedekt vanuit de geraamde kapitaallasten (rente plus aflossing) doordat we in de gmeeentelijke systematiek onze rentekosten toerekenen aan onze investeringen. Wanneer de rente op de kapitaalmarkt de komende jaren verder oploopt dan de 3,5% waar we nu rekening mee houden dan leidt dit tot een hogere rente doorrekening aan onze investeringen. Tegelijkertijd hebben wij een flink aantal langlopende financieringen die nog jaren doorlopen waardoor voor een gedeelte van onze schuld de rente de komende jaren vast ligt.
24				bvb	een overzicht van de fte ontwikkeling van de afgelopen jaren, graag de volledige getallen?	<table><tr><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th></th><th>2023</th></tr><tr><td>581</td><td>560</td><td>560</td><td></td><td>570</td></tr></table> ** Bovenstaand overzicht is een uitdraai van het personeel dat in ons personeelsbestand is opgenomen uitgedrukt in fte per 31 december van elk kalenderjaar. In de cijfers zit de ambtelijk organisatie, de intergemeentelijke sociale dienst en het zorg- en veiligheidshuis opgenomen. De bestuurlijke organisatie en de overige verbonden partijen zijn hier niet in meegenomen.*

Financiën - Bedrijfsvoering						
Vraag nr	**Document**	**Pagina nr**	**Programma of paragraaf**	**Fractie**	**Vraag**	**Antwoord**
25				vvd	schuldquote, solvabiliteit etc. hiervoor wordt in de begroting het balanstotaal door getrokken maar in het bijlagenboek neemt het bijvoorbeeld wel toe, hoe zit dit precies?	Wij houden bij de berekening van de kengetallen het balanstotaal (gebaseerd op laatste jaarrekening) en het begrotingstotaal (gebaseerd op 1e jaar begroting) constant omdat wij van mening dat we op die manier tot reele kengetallen komen. Dat is een systematiek die we al jaren hanteren een ook akkoord bevonden is door de toezichthouder. In het bijlagenboek zorgen met name de investeringen voor een wat vertekend beeld in de geprognoticeerde balans. Daar worden de investeringen vanuit de staat van investeringen één op één meegenomen. Het is algemeen bekend dat investeringen (deels) met vertraging (en soms zelf helemaal niet) tot stand komen waardoor het balanstotaal van de geprognostiveerde balans te hoog is. Om die reden kiezen we ervoor dit balanstotaal niet te gebruiken bij dit kengetallen omdat het geen reeel getal is. Voor wat betreft begrotingstotaaal ziet u op pagina 116 en 117 dat dit de komende jaren afloopt, een gebruikelijk beeld dat we in iedere begroting zien (voor latere jaren is er minder zicht op te ondernemen activiteiten). De praktijk is dat een begroting iedere jaar toeneemt met in ieder geval de inflatie. Om die reden kiezen we ervoor het begrotingstotaal 2027 dat we bij de kengetallen doortrekken naar 2030 teneinde zo een getrouwe een accurate voorspelling van de kengetallen doen.

Financiën - Bedrijfsvoering						
Vraag nr	**Document**	**Pagina nr**	**Programma of paragraaf**	**Fractie**	**Vraag**	**Antwoord**
26				CDA	wat staat er precies in de pilots die gedaan gaan worden voor AI in de ambtelijke organisatie.	Voor de uitvoering van AI-pilots wordt gewerkt volgens de gemeentelijke pilotmethodiek. Deze biedt een uniforme en gecontroleerde werkwijze voor het beoordelen, uitvoeren en evalueren van pilots. Daarbij wordt onder andere aandacht besteed aan de verwachte meerwaarde, privacy, informatiebeveiliging, juridische aspecten, informatiebeheer, technische haalbaarheid en adoptie. Op dit moment bevinden verschillende mogelijke AI-toepassingen zich in de oriëntatiefase. De definitieve invulling van de drie pilots wordt de komende periode nader uitgewerkt. Vooralsnog wordt gedacht aan de volgende toepassingen: Debatrijk binnen iBabs: het verkennen van AI-ondersteunde functionaliteiten ter ondersteuning van het bestuurlijke en besluitvormingsproces. Digitale assistent: het onderzoeken van de mogelijkheden van een AI-assistent in het sociale domein. AI-ondersteund notuleren: het op beperkte schaal verkennen van de mogelijkheden om met behulp van AI verslaglegging en notuleerwerkzaamheden te ondersteunen. De definitieve selectie en uitvoering zijn afhankelijk van de uitkomsten van de voorbereidende beoordeling.

Financiën - Bedrijfsvoering						
Vraag nr	**Document**	**Pagina nr**	**Programma of paragraaf**	**Fractie**	**Vraag**	**Antwoord**
27				VVD	berekening AU, fluctuatie irt risicoprofiel (daling in 2030)	Fluctuaties in de algemene uitkering kunnen verschillende oorzaken hebben. Tot en met 2026 was de ontwikkeling van het gemeentefonds grotendeels gekoppeld aan de rijksuitgaven. Vanaf 2027 is deze systematiek gewijzigd en wordt gewerkt met een vooraf vastgestelde groei- en indexatiereeks. Hierdoor zijn de jaarlijkse schommelingen als gevolg van wijzigingen in de rijksuitgaven minder direct zichtbaar. Daarnaast kunnen mutaties ontstaan doordat het Rijk tijdelijk middelen aan het gemeentefonds toevoegt of juist onttrekt. Een voorbeeld hiervan is de aangekondigde wijziging van de Wmo vanaf 2027. Deze wijziging leidt tot een lagere algemene uitkering, waarbij het uitgangspunt van het Rijk is dat daar een vergelijkbare daling van de gemeentelijke Wmo-uitgaven tegenover staat. De financieringssystematiek van het gemeentefonds is er in principe op gericht dat de beschikbare middelen aansluiten bij de kostenontwikkeling en de uitvoering van gemeentelijke taken, zodat gemeenten hun verantwoordelijkheden kunnen blijven uitvoeren. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) behartigt hierbij actief de belangen van gemeenten wanneer sprake lijkt van een verschil tussen de kosten van gemeentelijke taken en de daarvoor beschikbare middelen uit het gemeentefonds. De omvang van de algemene uitkering is aanzienlijk. Het risico bestaat dat het Rijk mutaties in de algemene uitkering verwerkt waarvan het financiële effect op de gemeentelijke uitgaven niet direct of niet volledig zichtbaar is. Op pagina 116 is de ontwikkeling van de algemene uitkering als afzonderlijke regel in de tabel opgenomen.

Bijdrage Participatiewet: WSW, beschut werk en sociale infrastructuur

	2027	2028	2029	2030	2031
Doorbetaling aan WVS IU Participatiewet meicirc 2026	12.711	12.265	11.862	11.722	11.238
Begroting 2027 bijdrage WVS	11.617	11.248	10.721	10.504	10.059
	1.094	1.017	1.141	1.217	1.179
overheveleing beschutwerk vanuit participatiebudget	-722	-575	-646	-660	-721
	372	442	496	557	458
Budget beschutwerk vanuit meicirculaire 2024	-316	-659	-659	-659	-659
Saldo	56	-218	-164	-102	-201
Lagere bijdrage begroting 2027 WVS in exploitatietekort	-400	-400	-400	-400	-400
	-344	-618	-564	-502	-601

Bijdrage aan WVS

	2027	2028	2029	2030	2031
Saldo integratie uitkering Participatie	56	-218	-164	-102	-201
Lagere bijdrage begroting 2027 WVS in exploitatietekort	-400	-400	-400	-400	-400
	-344	-618	-564	-502	-601

Sociaal & Veilig						
Vraag nr	**Document**	**Pagina nr**	**Programma of paragraaf**	**Fractie**	**Vraag**	**Antwoord**
1	Cobe 2	7	6	Samen 0164	waar bestaan (opbouw) de frictiekosten MKZ uit --> 632k	De opbouw van de frictiekosten bestaan uit salariskosten, tijdelijke inhuur, kosten voor opleidingen en persoonlijke ontwikkeling en vaststellingsovereenkomsten (VSO's) voor medewerkers van het Sportbedrijf en Cultuurbedrijf.
2	begroting	72	6	VVD	waarom staan baten/lasten eventum vanaf 28 op nul?	Sinds de gemeente de exploitatie van Blokstallen III en Eventum heeft overgenomen, worden de bijbehorende huurinkomsten en exploitatielasten via de gemeentelijke begroting verantwoord. Deze inkomsten en uitgaven zijn echter nog niet volledig en structureel in de begroting verwerkt. Met deze begrotingswijziging wordt dit gecorrigeerd. Het financiële effect voor de gebruikerslasten is per saldo nagenoeg neutraal. In 2027 is nog een incidenteel positief saldo zichtbaar. Dit betreft een technische correctie die samenhangt met de verwerking van de kosten voor de aanschaf van stoelen, waarvoor in 2026 reeds een negatief resultaat is verwerkt.
3	begroting	32	2	CDA	Welke middelen worden ingezet voor straatintimidatie en hoe ga je het effect meten?	De kosten voor de aanpak van straatintimidatie bedragen naar schatting € 44.720 in 2027. Dit betreft de kosten voor het Meldpunt Straatintimidatie (www.intimideermijniet.nl) en de Activatiekar Straatintimidatie, die elk kwartaal wordt ingezet. Deze kosten worden gedekt vanuit het budget voor algemene criminaliteitsbestrijding. Eventuele kosten voor aanvullende maatregelen zijn hierin niet meegenomen, omdat vooraf nog niet kan worden ingeschat welke maatregelen op basis van de uitkomsten noodzakelijk zijn. Voordat de effecten van de aanpak van straatintimidatie kunnen worden gemeten, moet eerst een goed beeld worden verkregen van de aard en omvang van het probleem. Daarom is op 23 oktober 2026 het meldpunt straatintimidatie gelanceerd. Op basis van deze informatie kunnen gerichte maatregelen worden ingezet. Op termijn kunnen de effecten van de aanpak worden gemonitord aan de hand van het aantal meldingen en het beeld dat via de activatiekar worden opgehaald.
4	begroting	183	uitvoeringsplan vastgoed	GBWP	renovatie Bernadettestraat is dat ook 4a (het object achterzijde zelfde terrein) bewonersplatform?	Het bedrag wat opgenomen is in het Uitvoeringsplan (€ 850.000) is bedoeld voor Bernadettestraat 4. Bernadeteestraat 4a is geen onderdeel van het project. Wel zijn we voornemens om op hoofdlijnen te kijken wat eventuele mogelijkheden zijn om dit pand, wat nu leegstaat, beter te benutten.

Sociaal & Veilig						
Vraag nr	**Document**	**Pagina nr**	**Programma of paragraaf**	**Fractie**	**Vraag**	**Antwoord**
5	begroting	30/31	2	CDA	Hoeveel jongeren zijn met PMG bereikt en welke activiteiten gaan niet door als we geen PMG middelen meer krijgen?	Er zijn in totaal 38 jongeren aangemeld bij het Jeugd Preventie Overleg (JPO). Ook zijn door de inzet van onze PMG-boa's op scholen veel jongeren bereikt via gesprekken, voorlichtingsactiviteiten, preventieve acties en laagdrempelig contact. Daarnaast zijn er jongeren bereikt via jongerenwerk, straatcoaches en jeugdboa's. Zonder PMG-middelen kunnen de 2 fte specialistisch jongerenwerk en de IPTA-coach niet meer worden ingezet. Daarnaast kan nog maar één in plaats van twee PMG-boa's worden ingezet. Hierdoor vervallen belangrijke preventieve activiteiten gericht op vroegsignalering, begeleiding van risicojongeren en het voorkomen van overlast en criminaliteit.
6	begroting	73	6	VVD	budgetair neutraal MKZ waar komen de inkomsten terug in de begroting? Als verduidelijking dat de subsidie neutraal is tav huurinkomsten	Hogere huurinkomsten worden eveneens in programma 6 verantwoord, om deze reden is de bijstelling budgettair neutraal.
7	begroting	123	2.4 stelposten	CDA	per wanneer start de gefaseerde afbouw van de energiekosten voor veldverlichting	In 2027 worden de gesprekken met de buitensportverenigingen opnieuw opgestart om te komen tot duurzame en toekomstbestendige huurovereenkomsten. Na inwerkingtreding van de nieuwe overeenkomsten wordt gestart met de gefaseerde afbouw van de energielasten voor veldverlichting, overeenkomstig de afspraken die hierover met de verenigingen worden gemaakt.
8	begroting	70	6	BVB/ GBWP	wat stimuleren (in faciliteren of subsidieren) we met buurtcultuur (subsidieren van initiatieven of alleen aanjager + hoogte subsidie bedrag	Deze subsidie is incidenteel beschikbaar gesteld en bestaat uit een budget voor het subsidiëren van initiatieven (€ 105.000 over vier jaar) en een budget voor een cultuuraanjager (€ 50.000 over vier jaar). De cultuuraanjager ondersteunt initiatiefnemers en verenigingen bij het ontwikkelen van plannen, het aanvragen van subsidies en het benutten van financieringsmogelijkheden binnen en buiten de gemeente. Hiermee wordt gewerkt aan een duurzame versterking van initiatiefnemers en verenigingen, ook na afloop van de incidentele middelen.
9	begroting	183	uitvoeringsplan vastgoed	GBWP	onderbouwing waarom uitvoering sportpark de Beek naar 2030 is verschoven.	De gezamenlijke investeringsbehoefte van de voorgenomen projecten is groter dan het beschikbare jaarlijkse investeringsvolume. Om binnen dit financiële kader te blijven, is voor de begroting 2027 een zorgvuldige afweging gemaakt in de prioritering en fasering van projecten. Daarbij is gekeken naar de urgentie vanuit de onderhoudsstaat, de bijdrage aan

Sociaal & Veilig						
Vraag nr	**Document**	**Pagina nr**	**Programma of paragraaf**	**Fractie**	**Vraag**	**Antwoord**
						beleidsdoelstellingen en de vraag of het nieuwe initiatieven of reeds bestaande plannen betreft. Op basis hiervan is de planning van een aantal projecten aangepast.
10	begroting	78	7	BSD	Welke gemeenten hebben nog geen opvangvoorzieningen	In de gemeenten Woensdrecht, Steenbergen, Rucphen en Halderberge zijn geen voorzieningen voor Maatschappelijke Opvang.
11	begroting	70	6	GBWP	a6.3.2. tweede bullit. Is dit een nieuwe subsidieregeling? Slaat het op CKB en of verenigingsleven.	Dit betreft geen nieuwe subsidieregeling. De genoemde passage verwijst naar het landelijke programma Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK). Dit programma is in 2013 gestart en heeft als doel de kwaliteit van cultuureducatie binnen het onderwijs duurzaam te versterken. De gemeente Bergen op Zoom neemt sinds de start van het programma deel. Het programma wordt landelijk gefinancierd via het Fonds voor Cultuurparticipatie en uitgevoerd op basis van cofinanciering door deelnemende gemeenten. In Noord-Brabant treedt Kunstloc Brabant op als penvoerder van de subsidieaanvraag. Binnen Bergen op Zoom vervult het Centrum voor de Kunsten Bergen op Zoom (CKB) de rol van intermediair cultuureducatie. Het CKB ondersteunt scholen bij het versterken van cultuureducatie, bijvoorbeeld door begeleiding bij visievorming, deskundigheidsbevordering van leerkrachten, het ontwikkelen van doorlopende leerlijnen en het leggen van verbindingen met culturele partners. De middelen zijn daarmee gericht op het versterken van cultuureducatie binnen het onderwijs en niet op de bekostiging van reguliere activiteiten van culturele instellingen of verenigingen.

Sociaal & Veilig						
Vraag nr	**Document**	**Pagina nr**	**Programma of paragraaf**	**Fractie**	**Vraag**	**Antwoord**
12	2e cb	18	7.2	GBWP	Hoe gaan we om met de definities doorstroomlocaties en tijdelijke opvang (Oekraïners)	Doorstroomlocaties zijn woonlocaties waarin spoedzoekers, bijvoorbeeld mensen die dreigen dakloos te raken, statushouders, maar ook bijvoorbeeld Oekraïners tijdelijk (maximaal 2 jaar) kunnen wonen. Het moet gaan om doelgroepen die niet elders aan een woning kunnen komen op de korte termijn. Het idee is, dat je tijdelijk een oplossing biedt voor het woonprobleem, maar dat de 2 jaar gebruikt wordt om reguliere woonruimte te bemachtigen en ze dus doorstromen. Los van doorstroomlocaties, zijn we natuurlijk verplicht om Oekraïners op te vangen. Zij hebben recht op 'gratis' opvang, maar moeten wel 244,22 per volwassene per maand betalen aan exploitatiekosten aan de gemeente. Oekraïners kunnen in een doorstroomlocatie worden ondergebracht, waar we in BoZ ook voor hebben gekozen, maar dit kan ook in reguliere opvanglocaties zoals JOL, Avondvrede en de Ram. Een doorstroomlocatie biedt over het algemeen echter meer privacy, rust, zelfstandigheid en is over het algemeen kleinschaliger en lijkt meer op wonen dan opvang. Dit bereidt Oekraïners beter voor op het zelfstandig gaan wonen in de gemeente.
13	begroting	77	a.7.1.2.	PRO	Wat maakt de aanpak middelengebruik integraal?	Beantwoording volgt later deze week.
14	begroting	71	a.6.5.2.	VVD	waar moeten we aan denken bij bredere inzet Ravelijn voor beleefbaarheid	We denken aan ruimere mogelijkheden voor evenementen op belangrijke erfgoedlocaties, waaronder het Ravelijn. Daarvoor worden momenteel vanuit het evenementenbeleid locatieprofielen opgesteld die de kaders gaan bieden waarbinnen evenementen kunnen plaatsvinden. Daarin nemen wij ook uitvoering van de motie 'Ravelijn verwelkomt bezoekers met open armen, RMO25-0051' mee.
15	begroting	88	A8.2.7	CDA	Hoeveel mensen kunnen gebruik maken van pilot mondzorg regeling en hoeveel geld is hiervoor beschikbaar?	Beantwoording volgt later deze week.
16	Begroting	78	7.4.2	Pro	Wat is gecommuniceerd naar omwonenden van de maatschappelijke opvang over het vertrek van de opvang. (einddatum)	Los van doorstroomlocaties, zijn we natuurlijk verplicht om Oekraïners op te vangen. Zij hebben recht op 'gratis' opvang, maar moeten wel 244,22 per volwassene per maand betalen aan exploitatiekosten aan de gemeente.
17	Begroting	87	8.1.4	Pro	Wat houdt het kansenbudget in	Beantwoording volgt later deze week.

Sociaal & Veilig						
Vraag nr	**Document**	**Pagina nr**	**Programma of paragraaf**	**Fractie**	**Vraag**	**Antwoord**
18	begroting	55 vorig jaar	7	VVD	Vorig jaar stond op de begroting op pag 55 een tabel met prognose transformatie, kunnen we een nieuwe tabel krijgen met de daadwerkelijke realisatie tot nu toe.	In de gemeenteraad vindt de terugkoppeling over de tranformatie met regelmaat plaats. In die uitwerking zullen we de realisatie verwerken en opnemen. Specifiek voor tabel: vandaag (5-11-2026) nadere toelichting verkregen van VVD, antwoord volgt volgende week voorafgaand aan raadsvergadering.
19	begroting	78	7	VVD	We breiden kleinschalige opvang uit met vier woningen in 2027, bij voorkeur in gemeenten waar nog geen opvangvoorzieningen aanwezig zijn." Hoeveel exacte plekken omhelst dit voornemen? Tijdens de informatieavond in Q3 waar ook de maatschappelijke opvang aan bod kwam werd gesproken over een tekort aan plaatsen als we het afzetten tegen de vraag. Er moet nu regelmatig een ‘nee’ verkocht worden. Hoeveel plekken komen we tekort als we uitgaan van het niet meer hoeven afwijzen van een vraag voor maatschappelijke opvang?	Een doorstroomlocatie biedt over het algemeen echter meer privacy, rust, zelfstandigheid en is over het algemeen kleinschaliger en lijkt meer op wonen dan opvang. Dit bereidt Oekraïners beter voor op het zelfstandig gaan wonen in de gemeente. Oekraïners kunnen in een doorstroomlocatie worden ondergebracht, waar we in BoZ ook voor hebben gekozen, maar dit kan ook in reguliere opvanglocaties zoals JOL, Avondvrede en de Ram.
20	begroting	78	7	VVD	Wij nemen aan dat het hier over de locatie aan de Zuid-Oostsingel gaat? Per welke datum dient er een alternatieve locatie gevonden te zijn?	Hier is nog geen datum voor bekend. De huurovereenkomst is nog niet opgezegd. Dit gebeurt in goede afstemming met WijZijn en de eigenaar/ontwikkelaar van het pand.

Sociaal & Veilig						
Vraag nr	**Document**	**Pagina nr**	**Programma of paragraaf**	**Fractie**	**Vraag**	**Antwoord**
21	begroting	78	7	VVD	Welke ruimtes zijn er in beeld om wijkgerichte ontmoetingsplekken verder te ontwikkelen? Is de bedoeling dat dit dezelfde ruimtes zijn als die waar de wijkteams zich huisvesten?	Voor de korte termijn zijn bestaande ontmoetingsplekken in beeld:• grote ontmoetingslocaties zoals de gemeentelijke ontmoetingscentra en het Huis van de Wijk • kleinere ontmoetingslocaties zoals buurtkamers • te gast op diverse locaties in Noord en West De wijkteams zullen geregeld zichtbaar en vindbaar zijn op deze locaties met bijvoorbeeld een wijkspreekuur en activiteiten in samenwerking met inwoners. Voor de lange termijn mist er nog een eigen ontmoetingsplek in met name Noord (Tuinwijk/Noordgeest) en in West. In West hoopt het wijkteam aansluiting te vinden bij de Plaat Huiskamer. De wijkteams Oude Stad, Oost en Halsteren/Lepelstraat hebben eigen flexwerkplekken op de grotere ontmoetingslocaties.
22	begroting	78	7	VVD	Welke kosten zijn er gemoeid met het extra openstellen van het Odensehuis naar totaal 4 dagen per week en voldoet dit aan de behoefte of is de vraag nog groter?	De kosten voor een vierdaagse openstelling in 2027 zijn als volgt: TWB: voor de periode 1 januari 2027 t/m 31 december 2027: €165.442,18 WijZijn: voor de periode 1 januari 2027 t/m 31 december 2027: €156.481,63. Totaal: €321.923,81. De huidige kosten à €84.743 worden in mindering gebracht op de integrale subsidie van WijZijn. De verwachting is dat dit komende tijd voldoende is. Het is een dusdanige uitbreiding (van 6 uur naar 24 uur in de week) én een uitbreiding in professionele bezetting (met TWB) waardoor ook inwoners met een zwaardere problematiek terecht kunnen.

Ruimte en Economie						
Vraag nr	**Document**	**Pagina nr**	**Programma of paragraaf**	**Fractie**	**Vraag**	**Antwoord**
1	Verordening		Economie	PRO	Opbouw marktgelden en verdiscontering elektratarieven	Beantwoording volgt later deze week.
2			Vastgoed	Belang van BoZ	Onderhoudskosten DAB-lab afgelopen 3 jaar	DAB LAB / Groot onderhoud / Onderhoud 2024 € 371.257,00 € 123.111,00 2025 € 6.407,00 € 117.432,00 2026 € 0,00 € 30.470,00
3	Begroting	130	3.1 Lokale heffingen	Lokaal Realisme	Onderbouwing kosten riolering € 15 mln.	Personeelskosten € 1.497.000 Kapitaallasten € 5.603.000 Dagelijks onderhoud € 1.451.000 Groot onderhoud € 929.000 Overige kosten € 1.484.000 Totaal € 10.964.000 Overig toe te rekenen Rente € 688.000 Kwijtschelding € 1.000.000 Overhead € 1.041.000 BTW compensatiefonds € 1.695.000 Totaal € 15.388.000
4	Begroting	10.6.1	10.6.1	GBWP	Wat zijn kosten en opbrengsten in 2027 voor snippergronden?	Beantwoording volgt later deze week.
5	Begroting	180	Uitvoeringsplan	CDA	Zijn de kosten doorgeschoven of verdwenen van renovatie glas-en-lood Sint-Gertruidiskerk? En wanneer ontvangen en wanneer te realiseren? Is het noodzakelijk? Om welke reden renovatie?	Het bedrag van € 1.440.000,- is niet meer opgenomen in het Uitvoeringsplan, in het MJOP zitten nog wel beperkte middelen om het bestaande glas (perplex) te herstellen.
6				VVD	blz 114: de meerjarenbaten duiken nog al weg. Hoe komt dit?	Dat komt doordat in de jaren 27, 28 en 29 grondexploitaties worden afgelsoten waardoor zowel baten als lasten afnemen.

Ruimte en Economie						
Vraag nr	**Document**	**Pagina nr**	**Programma of paragraaf**	**Fractie**	**Vraag**	**Antwoord**
9	Concernbericht	38	Uitvoeringsplan	CDA	Verstrekking € 1.500.000 kademuren versus Rapportage projecten 4.7 Kademuren € 1.400.000	Juist bedrag moet zijn € 1.500.000. Momenteel nog geen directe koppeling tussen financieel systeem en projectenrapportage.